

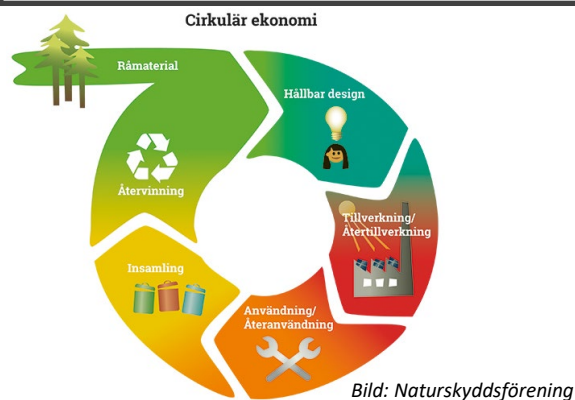

Avfallsplanering Dalarna

Uppföljning 2019

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

År 2022 ska mängden avfall som kommunen ansvarar för ha minskat till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..bidrar till att hushåll och kommuner förändrar konsumtions- och produktionsmönster, främst avseende;

1. Minskad konsumtionen av nya saker
2. Återanvända mer.
3. Återvinna mer material.
4. Utnyttja energin i det som inte kan återvinnas.

..medfört att tydliga steg har tagits uppåt i avfallstrappan med ökat förebyggande arbete och ökad återanvändning i kommuner som resulterar i minskade avfallsmängder, exempelvis genom;

- Bättre samordning mellan kommuner och berörda aktörer i Dalarna
- Högre status och bättre integrering för avfallsplanen i kommunens övergripande hållbarhetsarbete
- Avfallsförebyggande upphandlingsprocesser (ex minskade inköp av IT utrustning)
- Ökat återbruk av möbler
- Ökade insatser för avfallsförebyggande i flerbostadshus
- Minskad användning av förpackningsmaterial och engångsartiklar
- Bättre återkoppling till kommuner och invånare

..bidragit till mer planerade inköp och minskad slängd mat som inneburit att matsvinnet i kommunens kostverksamheter minskat med uppemot 25 % jämfört med 2016

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning

Mätbara mål, Dalarna	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Mängden hushållsavfall exkl. slam ska minska (kg/person). Inkl trädgårdsavfall.	508	501	525					<508
Hushållens vilja att ändra levnadssätt för att minimera avfallsmängder ska öka med 10 % i Dalarna (basår 2017)	41 %	55 %	-					60 %
Hushållens vilja att styra sin konsumtion mot ökad återanvändning ska öka med 10 % i Dalarna (basår 2017)	50 %	55 %	-					60 %
Matsvinnet i kommunal kostverksamhet ska halveras till år 2030, där halva vägen uppnåtts år 2022	-	X	X					25%

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning

Indikatorer	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2018
Hushållens vilja att undvika slänga mat (matsvinn), andel som instämmer till stor del eller helt	-	74%	Mäts 2019					74%
Hushållens vilja att minimera pappersanvändning i hushållet, andel som instämmer till stor del eller helt	-	29%	Mäts 2019					33%
Hushållens vilja att undvika använda nya plastpåsar för matvaror i livsmedelsaffärer, andel som instämmer till stor del eller helt	-	50%	Mäts 2019					54%
Hushållens vilja att sälja/lämna in sina begagnade saker så att någon annan kan få användning för dem, andel ganska eller mycket sannolikt	81 %	83%	Mäts 2019					84%
Hushållens vilja att köpa begagnade saker, andel ganska eller mycket sannolikt	47 %	49%	Mäts 2019					47%
Mängd insamlade textilier till återvinning och återanvändning, kg/person	1,4	1,2	1,4					1,4
Tallriksvinn i kommunal kostverksamhet, g/portion	-	X						
Serveringssvinn i kommunal kostverksamhet, g/portion	-	X						

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019	Status
201 7:1	<p>Stärka regionalt och lokalt nätverksarbete i Dalarna</p> <p>Under perioden avses befintliga regionala nätverk stärkas och ett politikernätverk initieras</p> <p>Dessutom avses den lokala organisationen för att arbetet med avfallsplanens genomförande utvecklas, i synnerhet samarbetet mellan de lokala arbetsgrupperna inom avfallsplanering och de kommunala enheter som avses delta i "Dalarna minskar avfallet".</p> <p>Samråd Region Dalarna</p>	<p>Länsstyrelsen</p> <p>Regional avfallsplane-grupp</p>	<p>Lokal avfallsplane-grupp</p>	<p>2018 - 2022</p>	<p>I regional avfallsplanegrupp deltar representanter från DalaAvfall, kommuner och länsstyrelse. Lokala avfallsplanegrupper finns i varje kommun med representanter från olika delar av kommunen (som berörs av avfallsplanen).</p> <p>Samverkan sker även med;</p> <p>Upphandlingsdialog Dalarna</p> <p>Seminarium genomfört dec 2018, ca 90 deltagare från hela Dalarna.</p> <p>Byggdialog Dalarna</p> <p>Samordna insatser kring minskat avfall inom bygg- och rivningsverksamhet</p> <p>Flerfamiljshusnätverk</p> <p>Seminarium maj 2019, ca 110 deltagare.</p> <p>Målsättning skapa nätverk och kontinuerliga insatser för att minska avfall</p> <p>Kostnätverk</p> <p>Alla dalakommuner. Driver klimatklivsprojekt.</p> <p>Övriga nätverksaktörer samverkan sker med;</p> <p>Länsstyrelsen (, Science park, Dala VA (slam), Gatu/park nätverk (nedskräpning)</p> <p>Det som bör prioriteras 2019 är:</p> <ul style="list-style-type: none">• Politikernätverk är ej skapat. Region Dalarna 2	

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019	Status
2017:2	Utveckla publik webbportal i Dalarna för kommunikation rörande avfallsplanen och dess genomförande och uppföljning	DalaAvfall	Lokal avfallsplanegrupp	2018	Klart, utvecklas löpande.	
2017:3	Utveckla konceptet "Dalarna minskar avfallet". Se bilaga 1 som anger ett idékoncept för upplägget.	Regional avfallsplanegrupp	Lokal avfallsplanegrupp	2018 - 2022	Initierat kontor, 12 av 15 kommuner har utsett. Det som bör prioriteras 2019 avseende Dalarna Minskar Avfallet är: <ul style="list-style-type: none">• Slutföra pilot kontor med utvärdering• Utveckla mall för flerfamiljshus• Etablera mall för kostenheter• Utveckla syfte och riktlinjer för hela arbetet med Dalarna Minskar Avfallet	

Se även kapitel 4.5 angående återanvändning vid ÄVC

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019	Status
2017:4	Ta fram riktlinjer för att organisera och införa avfallshierarkin (avfallstrappan) i kommunernas strategiska dokument och verksamhetsplaner.	Regional avfallsplane-grupp	Lokal avfallsplane-grupp	2018 - 2019	Åtgärden har diskuterats med flera parter och den riktlinje som föreslås är att Avfallsplanens status successivt ska höjas i kommunerna så att den mer självklart utvecklar och stödjer kommunens strategiska arbete inom avfallsförebyggande och hållbar avfallshantering, på motsvarande sätt som kommunens andra miljöstrategiska planer. Målsättningen är att avfallsplanen på detta sätt efterfrågas av kommunens styrande förtroendevalda och tjänstemän samt allmänhet och media.	
2017:5	Inom ramen för Upphandlingsdialog Dalarnas metodutveckling och kompetensaktiviteter för miljö, uppmärksamma frågor om hållbar konsumtion och avfallshierarkin.	Länsstyrelsen – Upphandlingsdialog Dalarna och Regionala avfallsplane-gruppen.	Lokal avfallsplane-grupp	2018 - 2020	Upphandlingsseminarium hölls december 2018, ca 90 deltagare. Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• XX	

Se även kapitel 4.5 angående återanvändning vid ÄVC

Uppkomst, förebyggande och återanvändning

Mängden avfall som kommunen ansvarar för ska minska till förmån för hållbar konsumtion och ökad återanvändning

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019	Status
2017:6	<p>Matsvinn i kommunal verksamhet</p> <ul style="list-style-type: none">Gemensam policy i Dalarna mätning matsvinn i kommunal kostverksamhetInförskaffa gemensamt mätsystem matsvinn kommunal kostverksamhetÖverenskommelse i kostnätverk för reglering av dess arbete, ansvar och finansiering	Kostnätverk	Lokal avfallsplanegrupp	2018	<p>Kostnätverket driver arbetet med att mäta matsvinn på gemensamma grunder (policy). Lokalt utvecklas matsvinnarbetet.</p> <p>Klimatklivsprojekt är förskjutet men dras igång våren 2019.</p> <p>Det som bör prioriteras 2019 är:</p> <ul style="list-style-type: none">Påbörja klimatklivsprojekt genom att säkerställa avtal och projektstödUpphandla mätverktygÖverenskommelse avvaktas tills vidare, ersätts under klimatklivsprojekt med avtal för klimatkliv (Smedjebackens kommun värd)	

Se även kapitel 4.5 angående återanvändning vid ÄVC

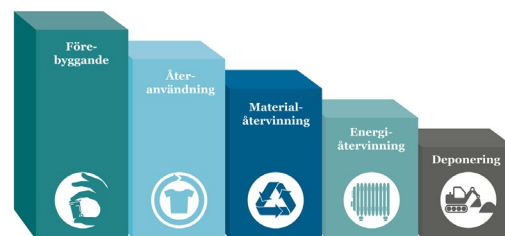
Källsortering och materialåtervinning

År 2022 ska hushåll, kommuner och verksamheter blivit avsevärt bättre på att källsortera och materialåtervinna, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..bidragit till att hushåll har i enlighet med uppsatta krav en väl fungerande fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper som medför markant bättre källsortering, främst avseende farligt avfall, matavfall, plast- och pappersförpackningar samt textilier

..avfallsplaneringen är i planering och utförande integrerad på ett bra sätt med kommunens fysiska planering och infrastruktur

..medfört att tydliga steg har tagits uppåt i avfallstrappan som förutom ökat förebyggande och återanvändning även medfört bättre materialåtervinning av avfall under kommunens ansvar, exempelvis genom;

- Att kommunala verksamheter källsorterar enligt gällande föreskrifter
- Ökade insatser för högre materialåtervinning, främst avseende plast- och pappersförpackningar, textilier samt grovavfall med betydande volymer
- Bättre återkoppling till hushåll om nyttan med källsortering och rent matavfall och rena avlopp

Källsortering och materialåtervinning

Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka

Mätbara mål	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning inklusive biologisk behandling ska öka med 10 %	40%	39 %	38 %					44 %
Rätt källsorterat restavfall ska överstiga 50 %	41 %	39 %	Mäts 2020	Mäts 2020				50 %
Renheten i källsorterat matavfall ska överstiga 98 % (gäller när matavfall källsorteras)			-					98 %

Källsortering och materialåtervinning

Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka

Indikatorer	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017
Mängd restavfall, kg/person	144	141						176
Mängd matavfall, kg/person	43	50						31
Mängd förpacknings- och tidningsmaterial i restavfall (kg/hushåll*vecka), villa/lägenhet	1,55/1,37	1,51/1,61						1,9/1,9
Mängd matavfall i restavfall (kg/hushåll*vecka), villa/lägenhet	0,74/0,81	0,71/1,02						1,5/-
Hushållens nöjdhet med information om källsortering, andel ganska eller mycket nöjda	75%	75%	-					76%
Hushållens sortering av pappersförpackningar, andel som anger att de källsorterar väldigt mycket	-	61%	-					63%
Hushållens sortering av plastförpackningar, andel som anger att de källsorterar väldigt mycket	-	58%	-					60%
Hushållens sortering av metallförpackningar, andel som anger att de källsorterar väldigt mycket	-	79%	-					72%
Andel hushållsavfall insamlat för materialåtervinning, exkl. biologisk behandling	26%	26%						26%

Källsortering och materialåtervinning

Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka

Indikatorer	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017
Mängd insamlade förpackningar och returpapper, kg/person	65	63						68
Hushållens nöjdhet hur enkelt det är att lämna förpackningar och returpapper till materialåtervinning, andel ganska eller mycket nöjda	80%	77%						78%
Hushållens sammanfattande nöjdhet efter besök vid återvinningsstation (ÅVS)	71%	62%						67%

Källsortering och materialåtervinning

Hushåll, kommuner och verksamheter ska bli bättre på att källsortera och materialåtervinningen ska öka

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:7	Utveckla information och kommunikation samt återkoppling till hushållen om vikten och nyttan av källsortering genom kommunikationsplan som revideras årligen. Inriktning bättre källsortering av förpackningar och returpapper samt rent matavfall och rent avlopp.	DalaAvfall	Ansvarig renhållare	2018 - 2022	DalaAvfall har medtaget kommunikation i verksamhetsplan. Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• Kampanj farligt avfall, ex med insatser under Europeiska avfallsveckan• Utveckling av avfallsplaneportal
2017:8	Följa den nationella utvecklingen kring ansvar för insamling av förpackningar och returpapper samt utreda regionala lösningar för fastighetsnära insamling, transport och avsättning av material	DalaAvfall	Ansvarig renhållare	2018 – 2022	DalaAvfall tar fram gemensamt beslutsunderlag om fastighetsnära insamling, klart sept 2019. I utredning beaktas egen regi och utveckling av fastighetsnära avfallstjänster. Samordnas med Gävleborg. Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• Slutföra framtagande av beslutsunderlag• Studieresa• Gemensamt samråd med FTI om framtida insamlingssystem

Dalarna minskar avfallet (DMA)

År 2022 ska projektet Dalarna minskar avfallet etablerats så att det kan drivas vidare som en naturlig del i Dalarnas arbete mot cirkulär ekonomi och fortsatt kliv uppåt i avfallstrappan, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att det finns ett väl fungerande arbetssätt med rutiner för genomförande, uppföljning och dokumentation främst inom områdena;

- Kontor
- Storkök
- Återvinningscentral
- Flerfamiljshus
- Förskola
- Skola
- Äldreboenden
- Hemtjänst
- Byggverksamhet
- Evenemang
- Förening
- Handel

Dalarna Minskar Avfallet

..medfört att det finns minst 30 DMA verksamheter i Dalarna inom minst 8 av de utpekade områdena med tydligt avgränsade resurser för genomförande

.. medfört att upplägget kan etableras i kommande avfallsplaneperiod (2023-2026) med en bra förankring i kommunernas övergripande hållbarhetsarbete

Dalarna minskar avfallet (DMA)

År 2022 ska projektet Dalarna minskar avfallet etablerats så att det kan drivas vidare som en naturlig del i Dalarnas arbete mot cirkulär ekonomi och fortsatt kliv uppåt i avfallstrappan, vilket innebär att avfallsplaneringen..

Indikatorer	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal deltagande DMA kontor	0	0	X	X			
Antal deltagande DMA Storkök	0	0	0	X			
Antal deltagande DMA ÅVC	0	0	0	X			
Antal deltagande DMA flerfamiljshus	0	0	0	X			
Antal deltagande DMA förskola	0	0	0	-			
Antal deltagande DMA äldreboende	0	0	0	-			
Antal deltagande DMA hemtjänst	0	0	0	-			
Antal deltagande DMA byggverksamhet	0	0	0	-			
Antal deltagande DMA evenemang	0	0	0	-			
Antal deltagande DMA handel	0	0	0	-			
Omdöme DMA integrerat i kommunens hållbarhetsarbete	-	-	-	?			

Omhändertagande av mat- och restavfall

År 2022 ska matavfall omhändertas så att nationella miljömål uppnås, vilket innebär att avfallsplaneringen..

JAG DRÖMMER OM
LIVET PÅ LANDET.

Varje vecka slänger varje hushåll i Dalarna nästan ett kilo matavfall som hamnar i fel soppåse. Helt i onödan. Genom att sortera ut oätliga matrester i kärlet för matavfall kan de i stället förvandlas till ekologisk växtnäring på åkrarna. Resterna får ett andra liv som luktfritt biogödsel och på så sätt kan vi skippa fossilt konstgödsel.

..medfört att uppkommet matavfall omhändertas så att växtnäring tillvaratas enligt uppsatta mål främst inom ekologisk odling helst i Dalarna

..medfört att uppkommet matavfall omhändertas så att energi tillvaratas enligt uppsatta mål främst för användning inom fordonstrafik i Dalarna

..bidrar till att säkerställa att plastpåsar eller andra föroreningar ej blandas med matavfallet

ÅK TILL JOBBET
PÅ ETT BANANSKAL!

Varje år slänger Dalfolket nästan 10 000 ton osorterade matrester. Helt i onödan. Om du i stället säkerställer att resterna hamnar i påsen för matavfall kan de förvandlas till biogasbränsle till bilar och sopbilar. Ett enkelt sätt att minska koldioxidutsläppen.

Omhändertagande av mat- och restavfall

Matavfall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås

Mätbara mål	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Uppkommet matavfall ska omhändertas så att 50 % av växtnäringen tillvaratas	40%	45 %	X					50 %
Uppkommet matavfall ska omhändertas så att minst 40 % behandlas så att energi tillvaratas	15 %	30 %	X					40 %

Omhändertagande av mat- och restavfall

Matafall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås

Indikatorer	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017
Andel miljövänliga drivmedel	27 %	24%						60%
Energianvändning insamling mat- och restavfall, kWh/ton	120	118						108
Hushållens förtroende för att insamlat avfall behandlas och återvinns på ett riktigt sätt	78%	76%						77%

Omhändertagande av mat- och restavfall

Matafall ska omhändertas så att nationella miljömål uppnås

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:9	Utred möjligheten att erbjuda papperspåsar/säckar för verksamheter att använda för sitt matafall.	DalaAvfall	Renhållare	2018	DalaAvfall har medtaget denna i verksamhetsplan. I åtgärd inkluderas utredning om användning av papperspåsar för matafall i livsmedelsaffärer (frukt och grönt). Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• Slutföra åtgärd och initiera insatser för genomförande.

Farligt avfall och elavfall

År 2022 ska insamlingen av farligt avfall förbättras, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att hushållen främst i flerbostadshus;

- Har bättre attityder och beteenden vid inköp av produkter i syfte att minska mängden farligt avfall och elavfall
- Har bättre kunskap om vad som är farligt avfall och hur det ska sorteras
- Tycker det är enklare att bli av med farligt avfall och elavfall

Farligt avfall och elavfall

Insamlingen av farligt avfall ska förbättras

Indikatorer	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017
Mängd insamlat farligt avfall, kg/person	10,3	11,5						9,3
Mängd insamlat impregnerat trä, kg/person	6,3	7,5						7,1
Mängd elavfall, kg/person	14,1	13,7						14,0
Mängden farligt avfall och elavfall i restavfall från en- och tvåfamiljshus, kg/hushåll*vecka	0,010	0,015						0,01
Mängden farligt avfall och elavfall i restavfall från lägenheter, kg/hushåll*vecka	0,018	0,010						0,01
Hushållens nöjdhet med tillgänglighet för insamling av farligt avfall (öppettider, närhet), andel ganska eller mycket nöjda	66%	65%						71%
Hushållens nöjdhet med information om sortering farligt avfall, andel ganska eller mycket nöjda	79%	69%						71%

Farligt avfall och elavfall

Insamlingen av farligt avfall ska förbättras

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:10	Utreda möjligheter, kostnader och finansieringsalternativ för att förbättra källsorteringen genom insamling av farligt avfall, smått elavfall och batterier vid kommunala hyresfastigheter samt andra lämpliga verksamheter.	DalaAvfall	Renhållare Kommunala fastighetsenheter	2019	DalaAvfall har medtaget denna i verksamhetsplan. Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• Samordnas med DMA flerbostadshus.

Grovavfall/ÅVC

År 2022 ska tillgänglighet och förutsättningar att lämna grovavfall till återanvändning förbättras, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att hushållen;

- Tycker att det är enklare att lämna grovavfall till återanvändning
- Lämnar mer grovavfall till återanvändning, främst textilier, möbler, hela produkter och byggmaterial
- Är villiga att köpa mer återanvända saker

Grovavfall/ÅVC

Tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återanvändning ska förbättras

Mätbara mål	Basår 2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Hushållens nöjdhet med möjlighet lämna grovavfall till återanvändning ska öka med minst 10 %, andel ganska eller mycket nöjda	62%	-					68 %

Grovavfall/ÅVC

Tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återanvändning ska förbättras

Indikatorer	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017
Hushållens nöjdhet med hur enkelt det är att lämna grovavfall, andel ganska eller mycket nöjda	62%	66%						66%
Hushållens sammanfattande omdöme besök ÅVC, andel ganska eller mycket nöjda	89%	89%						86%
Hushållens nöjdhet öppettider ÅVC, andel ganska eller mycket nöjda	70%	69%						71%
Mängd grovavfall, kg/person	226	228						211
Mängd insamlat textil till återanvändning, kg/person	1,4	1,2						1,4
Mängd grovavfall till materialåtervinning (well, metall, textil), kg/person	38	X						-
Hushållsavfall till deponering, kg/person	13,5	16,0						8,8

Grovavfall/ÅVC

Tillgänglighet och förutsättningarna för att lämna grovavfall till återanvändning ska förbättras

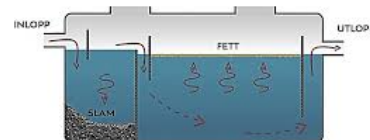
Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:11	Utveckla materialåtervinning av grovavfall, i synnerhet för avfall som annars deponeras eller förbränns	DalaAvfall	Ansvarig renhållare	2018 - 2019	<p>DalaAvfall har medtagit denna i verksamhetsplan. Fokus ligger bland annat på gips, planglas, böcker, takpapp, kommunplast.</p> <p>Det som bör prioriteras 2019 är:</p> <ul style="list-style-type: none">• Slutföra åtgärd och fullfölja insatser för ökad materialåtervinning

Latrin, slam och fett

År 2022 ska återanvändning av avloppsslam bidra till resurseffektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att det finns en slamstrategi i varje kommun som bland annat redogör för;

- Hur uppströmsarbete ska genomföras för att erhålla så rent slam som möjligt
- Hur näringsämnen från slam från avlopp kan komma till användning i syfte att skapa kretslopp och minska behov av användning av handelsfosfor
- Hur slam från enskilda avlopp och fettavskiljare ska hanteras

..medfört att arbetet med slam i avfallsplanen är integrerad med kommunernas VA-planer i de fall dessa förekommer

BESLUTSHANDLING

VATTEN- OCH
AVLOPPSPLAN

ÅR 2019 – 2023

..det utretts vilka möjligheter det finns att samla in och återanvända fettavskiljarslam och frityrolja

Latrin, slam och fett

Återanvändning av avloppsslam ska bidra till resurseffektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen

Mätbara mål	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Kommunal slamstrategi finns, antal kommuner	0	0	0					15

Latrin, slam och fett

Återanvändning av avloppsslam ska bidra till resurseffektiva kretslopp med minsta möjliga påverkan av farliga ämnen

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:12	<p>Ta fram länsmodell som underlag för kommunal slamstrategi inklusive dess uppföljning och utvärdering.</p> <p>Bör bland annat beakta riktlinjer från Svenskt Vatten, kommunikation/information, samordning Kommunal VA planering, slamkvalitet/uppströmsarbete, regional samordning av behandling och avsättning samt samverkan aktörer.</p> <p>Arbetet sker i samverkan med DalaAvfall, kommunal miljötillsyn och länsstyrelse.</p>	Dala VA	VA huvudman	2018 – 2019	<p>DalaVA har ej ..</p> <p>Det som bör prioriteras 2019 är:</p> <ul style="list-style-type: none">• XX
2017:13	<p>Utreda möjligheterna att utveckla insamling och återanvändning av (fettavskiljarslam och) frityrolja i länet, genom att belysa juridiska förutsättningar, koordinerade systemlösningar och upphandlingar.</p>	DalaAvfall	Renhållare	2019	<p>DalaAvfall avser ta med det i verksamhetsplan 2020.</p>

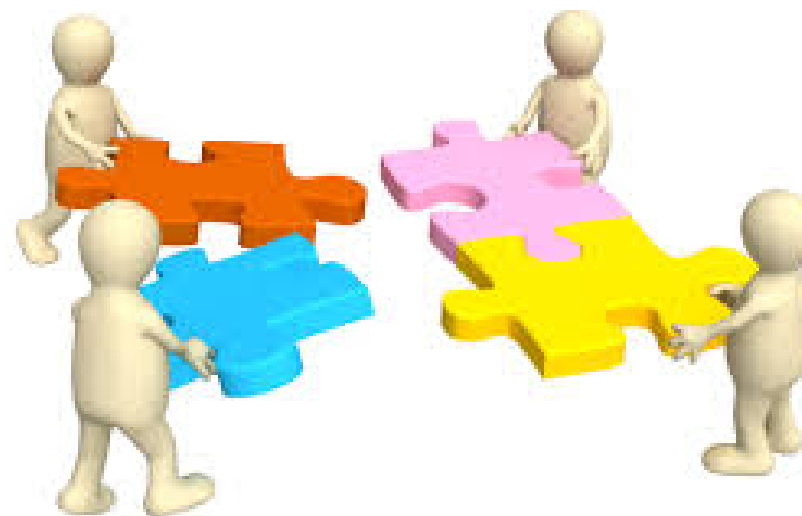
Nedlagda deponier

År 2022 har risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda kommunala deponier minskat, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att alla prioriterade nedlagda kommunala deponier är undersökta enligt MIFO fas 2 och att det finns en tidsatt åtgärdsplan för deponier som via undersökningar påvisat behov av åtgärder alternativt omklassas till lägre riskklass.

..medfört att länsstyrelsen bidragit till att stödja kommunerna i dess arbete

Nedlagda deponier

Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda kommunala deponier ska minska

Mätbara mål	Basår 2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Alla prioriterade nedlagda kommunala deponier (klass 1 och 2) ska vara undersökta enligt MIFO fas 2 med utgångspunkt från gemensamma riktlinjer.	22	22	22					81
År 2022 ska det finnas en tidsatt åtgärdsplan för varje nedlagd kommunal deponi där undersökningar visar på att behov av åtgärd finns. För de deponier där behov av åtgärd inte finns ska en bedömning göras av om deponin kan omklassas till lägre riskklass.	10	10	10					81

Nedlagda deponier

Risken för negativ miljöpåverkan från nedlagda kommunala deponier ska minska

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:14	Bilda länsövergripande arbetsgrupp för hantering av prioriterade kommunala nedlagda deponier under perioden 2018 - 2022.	Länsstyrelsen	Lokal avfallsplanegrupp	2018	Länsstyrelsen kommer ej bilda arbetsgrupp utan de avser initiera besök i varje kommun för stöd och rådgivning. Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• Genomföra besök i XX• Ta in uppgifter för att följa upp mätbara mål.
2017:15	Ta fram gemensamma riktlinjer om ansvar, undersökningar och åtgärder. Riktlinjerna ska även behandla finansieringen samt strategi för kommunen. Insatsen ska rikta sig mot berörda kommunala förvaltningar, bolag och nämnder.	Länsövergripande arbetsgrupp (se åtgärd 2017:13)	Lokal avfallsplanegrupp	2018	Se åtgärd 2017:14.

Nedskräpning

År 2022 ska nedskräpning ha minskat i städer, naturområden samt längs sjöar och vattendrag, vilket innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att färre invånare upplever att nedskräpning är ett problem

..medfört att nedskräpning har minskat främst avseende plast och sådant som kan sprida giftiga ämnen

DE FEM VÄRSTA SKRÄPEN FÖR DJUREN SOM BOR I HAVEN

1. Fiskeredskap

2. Plastpåsar

3. Ballonger

4. Cigaretter

5. Flasklock

Källa: Håll Sverige rent

..medfört att nedskräpning vid återvinningsstationer minskat betydligt

..medfört att nedskräpning hanteras samordnat mellan kommuner och inom kommunens olika enheter integrerat med kommunens fysiska planering och att det finns fastlagda rutiner för att hantera nedskräpningsfrågor

..medfört att det finns en uppfattning om vad nedskräpning kostar samhället

Nedskräpning

Nedskräpning ska minska i städer, naturområden samt längs sjöar och vattendrag

Mätbara mål	Basår 2017	2018	2019	2020	2021	2022	Mål 2022
Andelen invånare som upplever att nedskräpning är ett problem i kommunen ska minska jämfört med 2017	33%	-					<33%

Nedskräpning

Nedskräpning ska minska i städer, naturområden samt längs sjöar och vattendrag

Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017
Hushållens omdömen om att nedskräpning har ökat i min kommun, andel som instämmer till stor del eller helt	38%	-					36%
Hushållens omdömen om att min kommun skulle behöva sätta in ökade åtgärder för att minska nedskräpning, andel som instämmer till stor del eller helt	25%	-					24%

Nedskräpning

Nedskräpning ska minska i städer, naturområden samt längs sjöar och vattendrag

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:16	Riktad enkät om nedskräpning på kommunens hemsida i samband med att avfallsenkäten görs. Analysera resultat och ta fram förebyggande åtgärder för minskad nedskräpning. I samband med detta genomföra information för att medvetandegöra invånare om nedskräpning på allmän plats. Samråd med tillsyn.	GataPark nätverk	Lokal avfallsplanegrupp	2018, 2020, 2022	Nätverket har ej genomfört detta 2018. DalaAvfall följer upp nedskräpning udda år. Åtgärder ? Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">Genomföra kundundersökningAnalys med åtgärder
2017:17	Införa gemensamma rutiner för att löpande Informera om det som kommunerna redan gör gällande gatuhållning och säkerställa samordning/delaktighet i evenemang och kampanjer för minskad nedskräpning.	GataPark nätverk	Lokal avfallsplanegrupp	Löpande	Se åtgärd 2017:16.

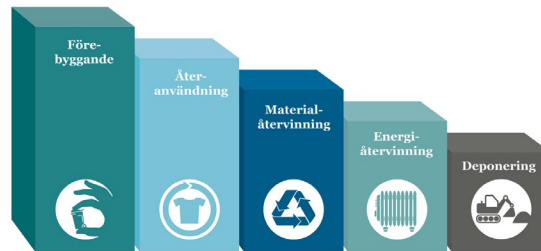
Verksamhetsavfall

År 2022 ska avfallsmängder från byggavfall minska till förmån för ökad återanvändning . Dessutom ska användning av miljövänliga material öka liksom ett bra omhändertagande av farligt avfall. Detta innebär att avfallsplaneringen..

..medfört att det finns exempel på återbruksverksamhet i Dalarna som kan användas för spridning i fler kommuner/regioner

..medfört att det i Dalarna finns samordnade rutiner för avfallsförebyggande i tillsynsvägledningsplaner, exempelvis kopplat till kommunens avfallsföreskrifter samt tillämpning av avfallshierarkin

..medfört att det finns i Dalarna samordnade rutiner för tillsyn av bygg- och rivningsavfall

Verksamhetsavfall

Minska avfallsmängder och öka återanvändning av byggavfall samt använda miljövänliga material och omhändertata farligt avfall på rätt sätt

Indikatorer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sverige 2017

Verksamhetsavfall

Minska avfallsmängder och öka återanvändning av byggavfall samt använda miljövänliga material och omhänderta farligt avfall på rätt sätt

Nr	Åtgärder	Drivande	Medverkan	Tid	Analys 2019
2017:18	Utveckla modell för återbruksverksamhet inom byggbranschen med utgångspunkt från "Förslag på arbetsmodell för återbruk av byggmaterial", Examensarbete i byggt teknik för Byggarbetsledare (BY 1025), 2017-05-29.	ByggDialog Dalarna		2018	Det som bör prioriteras 2019 är: <ul style="list-style-type: none">• X
2017:19	Återaktualisera och uppdatera projekt angående tillsyn och rutiner bygg- och rivningsavfall från avfallsplan 2012 - 2017	Länsstyrelsen	Miljö- och byggtillsyn	2018	X
2017:20	Utveckla avfallsförebyggande i tillsynsvägledningsplaner för miljö samt bygg. Beakta förutsättningar tillsyn gällande <ul style="list-style-type: none">- källsortering i hushåll och verksamheter enligt gällande renhållningsordning (samarbete DalaAvfall)- avfallshierarkin tillämpas vid tillsyn mot verksamheter (rutiner finns)- avfallshierarkin tillämpas vid upphandling	Länsstyrelsen	Miljö- och byggtillsyn	2020	X

Analys 2019

Mål och Åtgärder

OMRÅDE	MÅLUPPFYLLELSE AVFALLSPLAN, 2018	INDIKATORER	FRAMTIDA UTMANINGAR (EU DIREKTIV, REGERING)	ANALYS
Målområde	Måluppfyllelse 2018	Nuläge och trend utifrån angivna indikatorer i området	<ul style="list-style-type: none">• EU direktiv 2018• Nationella miljömål• Förordning om fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper• Förordning om insamlingssystem matavfall• Regeringsförklaring/sakpolitisk överenskommelse	Kortfattad analys av nuläge och behov förstärkta åtgärder
Värdering	Grönt: Målområde uppnås, inga ytterligare åtgärder krävs	Grönt: Indikatorer anger att målområde uppnås, inga ytterligare åtgärder krävs	Grönt: Planerat arbete inom målområde bedöms uppfylla framtida utmaningar	
	Gul: Målområde är på väg att uppnås eller bedöms uppnås med nuvarande planering, vaksamhet för ytterligare åtgärder	Gul: Indikatorer anger att målområde är på väg att uppnås eller bedöms uppnås med nuvarande planering, vaksamhet för ytterligare åtgärder	Gult: Planerat arbete inom målområde bedöms inte uppfylla framtida utmaningar, men förstärkta åtgärder under planperiod 2018 – 2022 bedöms ej nödvändigt	
	Röd: Målområde är inte på väg att uppnås, förstärkta åtgärder krävs	Röd: Indikatorer anger att målområde inte är på väg att uppnås, förstärkta åtgärder behövs	Rött: Planerat arbete inom målområde bedöms inte uppfylla framtida utmaningar, förstärkta åtgärder krävs under planperiod 2018 – 2022	

Analys 2019

Mål och Åtgärder

OMRÅDE	MÅLUPPFYLLELSE AVFALLSPLAN, 2018	INDIKATORER	FRAMTIDA UTMANINGAR (EU DIREKTIV, REGERING)	ANALYS
Uppkomst, förebyggande och återanvändning				
Källsortering och materialåtervinning				Materialåtervinning måste öka kraftigt inom en 15 års period. Källsortering av förpackningar(plast, papper) och textilier måste förbättras liksom materialåtervinning av grovavfall. Minskad mängd restavfall bidrar till lägre kostnader (skatt förbränning, utsläppsrätter som påverkar plast)

Analys 2019

Mål och Åtgärder

OMRÅDE	MÅLUPPFYLLELSE AVFALLSPLAN	INDIKATORER	FRAMTIDA UTMANINGAR (EU DIREKTIV, REGERING)	ANALYS
Omhändertagande av mat- och restavfall				Utvecklingen pekar på att mål kommer uppnås
Farligt avfall och elavfall	Mål saknas			
Grovavfall/ÅVC	Följs upp 2019 (nov)			
Latrin, slam och fett				
Nedlagda deponier				
Nedskräpning	Följs upp 2019 (nov)			
Verksamhetsavfall	Mål saknas			